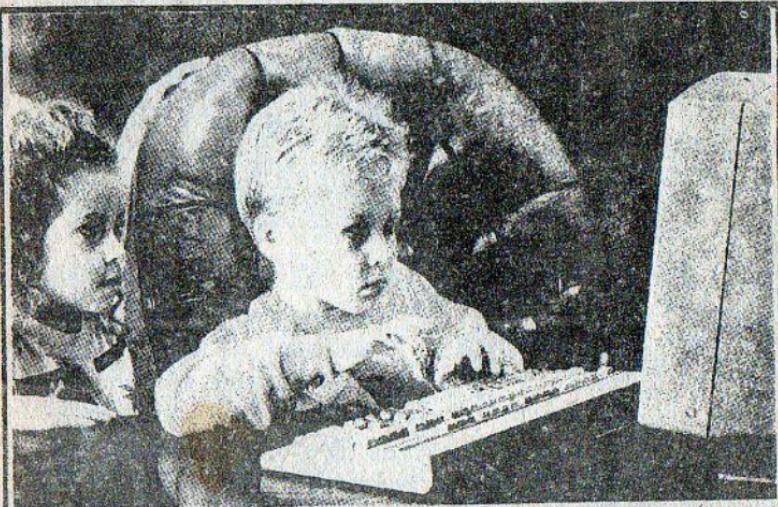


amatérský programátor

#1-93

Jediný soukromý časopis pro amatérské programátory
na počítačích ZX SPECTRUM / DIDAKTIK A KOMPATIBILNÍCH.



- * Změna barev na obrazovce * COPY pro Robotrona
- * Kurz programování strojového jazyka Psát česky
- * BroSoft pro SPD * BETA BASIC 03 (pokračování)
- * a ještě další a další, včetně „AP PLUS“ (PROGRAMY)

na úvod

pohřeb se zatím odkládá

Ra závěr mého úvodníku posledního čísla roku 1992 jsem si kladl otázku „Jaký asi budu muset napsat pro lednové číslo?“.

Dnes tedy opět sedím u svého ZXST a pišu úvodník do tohoto 1. čísla roku 1993. Co napsat? Přiznám se, že vlastně stále ještě nevím. Již dva měsíce jsem na AP ani nepomyšlel, neboť jsem vydával celkem 6 katalogů pro jednu reklamní agenturu abych tak získal nějaké peníze na dotaci AP. Díky této zakázce jsem mohl zaplatit ofsetové stroje na kterých se rynkí AP tiskne a nakoupit papír. Proto bylo možné vydat toto číslo.

Jak to ale bude s dalším číslem, prozatím nevím. Rád bych se touto cestou na Vás obrátil o pomoc. Pokuste se ve svém okolí přesvědčit nějakou firmu či soukromníka, aby si v AP nechal zveřejnit svou reklamu. Takto získané finance totiž AP mohou dosti pomoci. Ceny za inzerci jsou zveřejněny na jiné stránce AP. Pokud se reklama bude opakovat alespoň 3x zaplatí inzerent o 40% méně.

Rád bych také poděkoval všem, kteří reagovali na poslední úvodník tak, jako třeba pan Špirek, který mimo jiné napsal: „Jste aži jediný kdo nechce ze všeho a všude jen vydělávat, tak jako ti ostatní drovci, kterým vlastně ani nejde o to co dělají, ale za kolik to dělají“.

jak bude ápičko vycházet letos

NA
ÚVOD
AP

Abych ušetřil co možná nejvíce, rozhodl jsem se přistoupit na návrh jednoho čtenáře, vydávat AP vždy jednou za dva měsíce v rozsahu dvojčísla. Místo 5,-Kč za poštovné každý měsíc na AP o 24 stranách, dám nyní 7,-Kč každé dva měsíce za AP v rozsahu 44 stran. Proto tedy najdete v každém čísle „AP“ Cenu časopisu se tedy zvýší na 15,-Kč a spolu s poplatky na poštovné (42,-Kč) se dostaneme do částky 132,-Kč. Nebude tedy třeba nic doplácet (pokud nám zase pošta nezdraží).

Petr Černý

ap listárná

využití tiskárny d 100 m

V poslední době se nejvíce dotazujete na obsluhu, využití a zapojení tiskárny D100M, doručené k nám z Polska. Přesto, že její prodejce k ní dodává stručný slovenský překlad, není mnohým uživatelům obsluha tiskárny zcela jasná. Rád bych zde ještě zdůraznil, že je nutno rozlišovat označení této tiskárny mezi D100M, D100S a pouhé D100.

Tiskárny D100 se k nám doručely hned po tzv. „revoluci“. V současné době však lze již zakoupit pouze D100M. Mezi oběma je však rozdíl. Pokud vlastníte D100M a chcete k ní použít program pro D100, pak Vám asi tisknout → nebudete. Naproti tomu má DOPISY i D100M své záludnosti. → ČTEMÁŘ AP →

nerozjede a někdy dokonce i tzv. zamrzne (projeví se to tak, že žádné tlačítko na tiskárně nereaguje). Zde jen stačí nechat tisk jako by proběhnout, pak ji vypnout a znova zapnout a zvolit znova tisk. U takového programu již příště tiskárnu zapneme teprve až ve chvíli, kdy se rozhodneme, že budeme požadovat tisk.

Pokud tisková rutina programu používá numerické kódy (tiskne ze znakové sady v tiskárně) rutinou „cenx2“, pak by mělo vše probíhat bez problémů. Jestliže ale program tiskne v grafice (např. ART-STUDIO, DESKTOP, TEXT MACHINE aj.) dostáváme se do problémů, neboť žádný z nich není schopen na D100M tisk provést. Je zde totiž rozdíl proti EPSON v kódování grafiky a řádkování. Např. u programu DESKTOP bylo nutno doplnit instrukci LD A, 27 a LD A, 51 ještě další instrukcí LD A, 24 pro správné odřádkování. O úpravě programu Text Machine jsem psal již v 11. čísle roku 1992.

Úpravu tiskové rutiny u ART Studia jsem zatím ještě nestihl udělat. V případě DESKTOPu, věřím, že tuto úpravu provede fa. Proxima a umožní tak i uživatelům této jinak vynikající tiskárny jejich program bez potíží

používat.

U některých programů je i volba pro jednosměrný nebo obousměrný tisk. U D100M je však marné tuto volbu využívat, neboť se to nastavuje na přepínači DIL K3/7.

-----DIL K3-----

1 2 3 4 5 6 7 8



7=zapnut
jednosměrný
tisk

1 2 3 4 5 6 7 8



7=zapnut
obousměrný
tisk

Protože jsem si vědom, že manuál k tiskárně je v polském jazyce, a ne každý umí polsky, uvádím na jiné straně alespoň částečný popis některých uživateliem zřejmě nejvíce využívaných instrukcí.

public domain v
tomto roce.

Zvýšené poštovné se projeví letos také na zasílání programů SPD. Opět se i zde budu snažit snížit náklady na SPD na možné minimum. Protože pacient do 500g se nyní posílá za 7,-Kč + 5,-Kč za doporučenou zásilku, čímž je oplatné

12,-Kč. Programy SPD budou v letošním roce proto konci-povány tak, aby se Vám to vyplatilo. Pro majitele D40 budu sestavovat programy tak aby byla pokud možno využita plná kapacita diskety. Tedy již žádné zasílání jednoho jediného programu, ale vždy celé plné diskety.

Pro majitele jednotky D80 a počítače KOMPAKT, mám bohu-žel smutnou správu: na disky 3,5" programy SPD poskytovat nemohu, neboť ji nevlastním. Zatím nemám ani dost fi-nancí abych si ji mohl za-koupit. Požádal jsem sice výrobce DIDACTIC a.s. o dare-vání Kompaktu (nebo D80) pro redakční účely, ale dostal jsem doporučení abych si ji zakoupil.

Cena za SPD bude nyní počí-tána za jednu disketu ve výši 12,-Kč + 5,-Kč na poštovné a k tomu 8,-Kč na amortizaci, **** celkem tedy 20,-Kč. ***

Služba SPD bude opět obnove-na od 2. čísla AP (březen 93).

NEPŘEHLEDNÍ

Hvězdička před číslem na Tvé adrese neoznačuje kolik čísel ještě máš předplaceno, ale do kterého čísla máš ohrazeno předplatné !

KURZ PROGRAMOVÁNÍ STROJOVÉHO JAZYKA

pro
AP
pisé

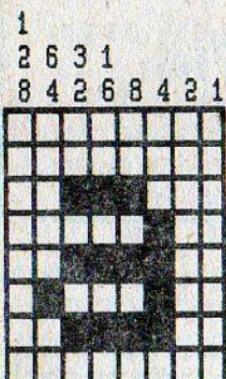
PAVEL MACEK



Všichni víme čím se naše
písmo liší od jiných.
Používá totiž háčky, čárky
a kroužek nad písmeny.

psát česky

Jeden ze způsobů jak psát opravdu česky na počítači je, mít zvlášť vytvořené znaky s čárkami a háčky a „. Druhý, který si teď předvedeme, spočívá ve vytvoření čárky, háčku a kroužku, které pak zobrazujeme k patřičným písmenům.



1	2	6	3	1			
2	6	4	2	6	8	4	2
8	4	2	6	8	4	2	1
0	0	56	4	60	68	60	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Na obrázku je v rastrovi 8×8 bodů znázorněn znak „a“ a vedle něho znak „čárka nahore“. Nyní je možné zobrazit nejprve znak „a“ a potom s pomocí OR zobrazit přimícháním znak „čárka“, na tutéž pozici a tím zobrazíme „á“.

Můžete si zkusit složit program, který by dokázal udělat právě to, co jsme si řekli. Do registrového páru HL ukládejte hodnotu 18442, aby byl znak zobrazován blíže středu obrazovky kvůli přehlednosti. Nejlépe, když potom program budete krokovat nebo trasovat. Pomalejší běh programu umožní lepší přehled o průběhu programu a snadno tak také zpozorujete případnou chybu.

co všechno lze provádět se znakem

Kolumbovo vejce prý stálo na špičce, ale zkuste postavit na špičku třeba nás znak „A“. Co je k tomu prakticky potřeba? Stačí obrátit čísla vyjadřující tvar znaku a nebo ještě lépe, čist je obráceně. Zkuste si následující program:

NASTV1	LD HL, 18442	; připrav adresu do obrazovky
	LD DE, ZNAK	; připrav tvar znaku
ZBCX	PUSH HL	; ulož adresu do obrazovky
	LD HL, 7	; připrav číslo sedm
	ADD HL, DE	; přičti k adrese tvar znaku
	EX DE, HL	; spočtenou adresu dej do DE
	POP HL	; obnov adresu do obrazovky
	LD B, 8	; pro osm bajtů tvaru
PSS2	LD A, (DE)	; vezmi bajt tvaru
	LD (HL), A	; dej ho do obrazovky
	DEC DE	; sníž na další bajt tvaru
	INC H	; zvyš na další linku
	DJNZ PSS2	; opakuj podle reg. B
	RET	; návrat

Na počátku programu přičteme k adrese čísel tvaru sedm, čímž se ocítáme na posledním bajtu tvaru. Potom během zobrazování postupujeme obráceně až k prvnímu bajtu ale tvar znaku přitom zobrazujeme do obrazovky jako vždy shora dolů. Tak se znak objeví na obrazovce špičkou dolů „Y“.

Všimněte si návěstí ZBCX, které vyjadřuje funkci tohoto programu. Jedná se totiž o zrcadlo podle vodorovné osy X.

Samozřejmě, že je možné zobrazit znak také zrcadlově podle svislé osy Y. O tom bychom se však na znaku „A“ velmi těžko přesvědčili. Vytvořme si proto k tomuto účelu znak „E“:

ZMK2	DEFB 0, 124, 64, 112
	DEFB 64, 64, 124, 0

Potom je možné vyzkoušet následující program:

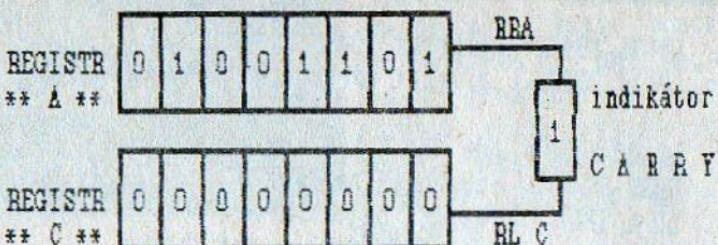
NASTV2	LD HL, 18442 ; připrav adresu do obrazovky
	LD DE, ZNK2 ; připrav adresu tvaru znaku
ZRCY	LD BC, #0808 ; do reg. B i C dej číslo 8
PSS3	PUSH BC ; uschověj registr BC
	LD A, (DE) ; vezmi bajt tvaru
PSS4	RRA ; rotuj doprava v registru A
	RL C ; odтud rotuj dolevа do reg. C
	DJNZ PSS4 ; opakuj podle registru B
	LD (HL), C ; výsledný bajt ulož do obrazovky
	INC DE ; další bajt tvaru
	INC H ; další linka v obrazovce
	POP BC ; obnov registr BC
	DEC C ; sníž registr C
	JR NZ, PSS3 ; opakuj pokud reg. C není nulla
	RET ; návrat

Program pro zrcadlo v ose Y není také nijak složitý. Přímo u návěští ZRCY se tu setkáváme s instrukcí, u níž bylo použito hexadecimálního vyjádření dvoubajtového čísla. Kdo si prostudoval práci s assemblerem, s nímž pracuje, už se setkal s takovým vyjádřením čísel. O hexadecimálních číslech a jejich užití jsme si to podstatně už také řekli. Zbývá jen dodat, že tímto způsobem se hexadecimální čísla píší do assembleru aby je odlišil od dekadických. Zcela nově se tu setkáváme s instrukcí rotace, o které si musíme něco povědět.

rotace

znamenná, že rotují jednotlivé bity v bajtu. Děje se tak přes indikátor C (CARRY). Pokud rotujeme doprava, přesune se nejnižší bit do indikátoru CARRY a při další rotaci doprava se přesune z indikátoru CARRY na místo bitu nejvyššího. Na následujícím obrázku máme přímo příklad z programu ZRCY kde rotujeme doprava nejprve registr A a po té doleva registr C. V programu se to děje ale po všech osm bitů každého bajtu tvaru. Bajt se tak přeháže, že nejnižší bit je nejvyšší a tak postupně až k bitu nejvyššímu. Tím je

také zrcadlově obrácen tvar znaku ve svislé ose.



Rotovat je možné doleva i doprava téměř všemi registry. Symbolika je jednoduchá. RR znamená rotate right (rotuj doprava) a RL znamená rotate left (rotuj doleva). S využitím rotací dokážeme uplatnit další zajímavý efekt. Představte si nějakého siláka jak uhodí do našeho znaku „A“, a ten se obrátí na bok. Takovým silákem je další program:

MASTV3	LD HL, 18442	; připrav adresu do obrazovky
	LD DE, 15616+264	; připrav adresu tvaru znaku „A“
OBET	PUSH HL	; ulož adresu obrazovky
	EX DE, HL	; adresu tvaru do HL
	LD DE, ZASOB	; do reg. páru DE adresu zásobníku
	LD BC, 8	; délku osm bajtů
	LDIR	; přenes do zásobníku
	POP HL	; obnov adresu do obrazovky
	LD BC, #0808	; do reg. B i C dej číslo 8
OBT1	PUSH BC	; uschovej registr BC
	LD DE, ZASOB	; připrav adresu zásobníku
OBT2	LD A, (DE)	; bajt tvaru do registru A
	RLA	; a tam ho rotuj doleva
	LD (DE), A	; změnu zapiš do zásobníku
	RR C	; bit rotuj do reg. C doprava
	INC DE	; další bajt tvaru v zásobníku
	DJNZ OBT2	; opakuj podle registru B
	LD (HL), C	; složený bajt ulož do obrazovky
	INC H	; další linka v obrazovce
	POP BC	; obnov registr BC
	DEC C	; sníž registr C
	JR NZ, OBT1	; pokud není nulla tak opakuj
	RET	; návrat
ZASOB	DEFZ 8	; definováno místo pro zásobník

Jak to program dělá? Nejprve si musíme určit místo, kam si připravíme osm bajtů, představujících tvar znaku. Bajty budeme na obrazovce zobrazovat jako vždy shora dolů. Budeme však pro zobrazení potřebovat bajty, které tvoří jednotlivé mikrosloupce tvaru znaku. Potom když začneme třeba levým mikrosloupcem, bude znak ležet na pravém boku. Jak si však mikrosloupce přeskládat do bajtů pro zobrazení? Samozřejmě opět s využitím instrukcí rotace. Postupně pro všech osm bajtů tvaru odrotujeme jeden bit a hned tento posun zapíšeme do zásobníku. V registru C se nám složí bajt mikrosloupce, který ukládáme do obrazovky. Při delší rotaci se skládá další mikrosloupec a další až jsou všechny. Jestliže chceme, aby se znak pokládal na opačný bok, stačí místo instrukce BLA dát instrukci REA a na místo instrukce RR C instrukci RL C. Doporučuji tuto variantu rovněž vyzkoušet.

abecedá v počítaci

Možná si někdo z vás všimnul, že v programu obratu znaku na bok je při nastavení registru DE

na adresu tvaru znaku použito adresy 15616. Takový postřeh je nutno pochválit. Nelze již před vámi tajit, že tvary všech písmen (znaků), které počítač používá jsou zapsány v pevné paměti ROM. Tabulku těchto znaků je možné nalézt v příručkách k počítači tam, kde jsme hledali instrukce strojového kódu ukryté pod čísly. Každý znak má také svůj kód. Vidíme v tabulce, že tabulka znaků začíná mezerou, což je kód 32. Mezeru tvoří osm čísel nulla a tyto se nacházejí právě na adrese 15616. Pak následuje dalších osm čísel, vyjadřujících tvar dalšího znaku tabulky. Jmé tedy podle kódu znaku schopni vypočítat adresu tvaru znaku?

```

5 INPUT „Kód znaku: „;kod
10 LET znak=kod-32
20 LET adrzn=15616+ (znak*8)
30 PRINT adrzn

```

Příkladem nám může být krátký program v Basicu. Nejprve odečteme rozdíl od počátku k prvnímu znaku. Ten je 32. Tak získáme přehled kolikátý je to znak. Každý znak má osm bajtů na vyjádření svého tvaru, musíme ho tedy znásobit osmkrát. Pak

už statí výsledek přičít k adrese znaků. V assembleru to může vypadat asi takto:

ASCR	SUB 32	;odečti 32
	LD H, 0	;nuluj registr H
	LD L, A	;kolikátý znak dej do L
	ADD HL, HL	;sčítej reg. páry HL(násobení)
	ADD HL, HL	
	ADD HL, HL	
	LD DE, 15616	;do reg. páru DE připrav adresu tvaru
	ADD HL, DE	;a přičti ji
	EX DE, HL	;výsledek do reg. páru DE
	RET	;návrat

Násobení osmi zde probíhá podobně jako násobení třiceti dvěma, které jsme si detailně popsali. Opakovací smyčka se pro tři opakování nevyplati používat. Takhle je totiž program kratší než s použitím smyčky DJNZ. Smyčka se vy-

plácí pouze při násobení větším číslem než 32.



Pokud do tohoto programu vstupujeme s kódem ABECEDA znaku v registru A, dostaneme na jeho výstupu ***** v registrovém páru DE adresu tvaru tohoto znaku. Tím jsme získali nadvládu nad abecedou v našem počítači. Nutno ještě podotknout, že u novější verze počítače DIDAKTIK GAMA a u DIDAKTIK M jsou znaky, které počítač používá, o něco tučnější než je tomu u starší verze DG a ZX Spectra. Pokud někomu více vyhovuje tučnější znaky, stačí aby použil krátký speciální zobrazovací program. Tučné znaky už neradno **ztučňovat**. Proto je následující program spíše pro ty, jejichž počítač používá slabších znaků:

NASTV4	LD HL, 18432	;adresa do obrazovky
	LD DE, 15616+520	;adresa tvaru znaku „a“
TUC1	LD B, 8	;pro osm bajtí tvaru
TUC2	LD A, (DE)	;vezmi bajt tvaru
	LD C, A	;vlož do registru C
	RR C	;rotuj reg. C doprava
		pokračování dále

dokončení

OR C	; smíchej s pův. tvarom v reg. A
LD (HL), A	; vlož bajt do obrazovky
INC DE	; další bajt tvaru
INC H	; další linka na obrazovce
DJNZ TUC2	; opakuj podle registru B
RET	; návrat

Ve svých programech můžete samozřejmě používat různé znakové sady. Většina her má své vlastní znakové sady. Používají při psaní textů na obrazovku znaky, které počítač nemá ve své pevné paměti ROM. Taková vlastní znaková sada, představující tvary znaků, které si sami vytvoříte v nějakém grafickém editoru (např. AFT-STUDIO, ARTIST ap.), se ukládá jako sada bajtí (čísel) do paměti RAM a představuje část vašeho programu. Kódy znaků se zachovávají, mění se jejich tvar. Znak je v tabulce 96, délka znakové sady bude představovat v paměti RAM $96 \cdot 8 = 768$ bajtí. Jak budeme hledat adresy tvarů znaků ve vlastní znakové sadě? Stejně jako jsme to dělali u znaků z paměti ROM. Stačí jen v programu ASCR vyměnit v instrukci LD DE, 15616 adresu znaku v ROM za adresu naší znakové sady.

V tabulce znaků jste si mohli všimnout, že od kódu 144 začíná uživatelská grafika - **UNG** - **A B E C E D A** mohou to být různé obrazce (šipky, stromy, figurky, ap.), které je možné zobrazit v rastru ********* ******** 8 * 8 bodů. Pokud si vytvoříme vlastní znakovou sadu, můžeme od kódu 97 vytvořit uživatelskou grafiku až do kódu 255. Znaková sada potom může mít délku $224 \cdot 8 = 1792$ bajtí. Program ASCR se v ní bude umět orientovat jenom musíme vědět, pod kterým kódem máme jakou grafiku.

v dalším pokračování si povíme něco o grafických oknech a zobrazování textů.

b r o s o f t

...posílám Vám soubor programů které jsem vytvořil a nebo se ke mně dostaly složitými cestami pirátských kopií.

Programy jsou určeny pro SPD a protože některé jsou dosti složité, uvádím jejich popis.

air lines

Tento program je mým prvním pokusem o hru. Jde o manažer letecké společnosti.

Jako začínající podnikatel máte vydělat 5.000.000,- \$ (=čechodolar). Hra se svládá joystickem typu kempston a tlačítkem „ENTER“, se potvrzuje nabídka. Program je zkompilován HiBasicem a proto vám vřele nedoporučuji s ním provádět žádné experimenty.

Funkce jednotlivých položek; **LETADLA** - po potvrzení této nabídky se objeví podnabídka; **-NAKUP:** zde si můžete koupit letadlo

-OPRAVY: opravy letadel nutno provádět po každém letu, jinak letadlo nelze použít až do konce měsíce

-KONEC: návrat zpět do předchozí nabídky,

BANKA - opět se objeví další podnabídka;

-PUJCIT: půjčená částka může být max. 1.500.000,- \$

-VEATIT: vrácení dané částky

-SPLATKA: určení výše částky, kterou budete každý měsíc

vracet

-KONEC: návrat

BEKLAMA - reklama je možná v televizi, rozhlasu nebo v novinách. Množství reklamy ovlivňuje velikost částky, která se připíše na váš výběr.

POSADKY - jako obvykle lze zaměstnance přijímat, propouštět nebo jim měnit plat

CENY - ceny letenek v turistické a první třídě

TEASA - vyberete si kam a čím chcete letět

INFO - tady dostanete některé důležité informace

KONEC - toto bude asi vaše nejoblíbenější nabídka.

Ještě pár poznámek k herní taktice; doporučuji aby jste všechny údaje udržovali přibližně na 50%. Protože být podnikatelem v zemi zaslíbené není žádný med, mají-li zaměstnanci dovoleno létat pouze jeden let měsíčně.

Podobné opatření je také u letadel. Pokud letadlo neopravíte, musíte si počkat do konce měsíce.

K absolvování letu potřebujete následující komponenty:

pilot.....1 kus

letuška.....1 KUS!

letadlo.....1 kus

peníze.....minimálně na zaplacení paliva (1\$=1litr)



Při výběru letadla je důležitý výběr jeho souboru.

declet. Oprava letadla stojí 1/4 jeho ceny. Pokud piloti nebo letušky mají malý plat, začnou dávat výpověď, což se rovná 2x měsíční plat.

Jestliže má letadlo více než 1000 letových hodin, spadne. Přes mou snahu hru udělat co nejvhodněji, jsem se nevyhnul chybám a proto vás žádám, aby jste je omluvili.

SEZNAM - jsou v něm uloženy dvě „adresy“.

Hru znova spusťte tlačítkem **BREAK**. Spojení přerušíte **CAPS SHIFT**. Po dokončení se nedovíte žádný tajný kód, takže si ho nemusíte zapisovat.

computer world

Toto je má druhá nelogická hra, naprogramovaná ve stylu hry PODRAZ. Jako předchozí se i tato hra ovládá z menu.

Protože nabídka je asi ze 145.4645575456353651532563729% pro normálního smrtelníka naprostě nepochopitelná, opět celé menu popíšu:

POSLAT - tohoto příkazu použijete, chcete-li něco někam poslat

SPOJENÍ - můžete navázat spojení s dalšími uživateli Sítě

VYMAZAT - doporučuji tento příkaz vyzkoušet hned po nahráni hry (soubor zmizí v nezávratnu)

PROHLÍŽET - tuto nabídku volte, chcete-li zjistit obsah textu

shades

Tento program již nepochází z mé dílny, a proto se autorovi (crackerovi, který ho upravil na BT100) již předem omlouvám. Program umožňuje tisk obrázků na „BT100“, ve 3 formátech podle ukázky na další straně. Protože nabídka je v angličtině, stručně pojedu co k čemu slouží:

O-SHADE upraví obrázek do žádané podoby,

1-BLACK/WHITE černobílý mód,

2-SHADED pseudobarevný mód,

3-ISOLATE tvorba vlastních „barev“ (rastrů).

4-SHOW SCREEN ukáže obrázek a čeká na stisk klávesy, kde „M“ je návrat na menu a „C“ pro

COPY na tiskárnu.

5-GET ORIGINAL nastaví originál obrázku.

6-LOAD UDG můžete si přehrát vlastní UDG

plnících vzord.

7-SAVE SCREEN uloží obrázek na kazetu.

8-LOAD SCREEN nahraje obrázek bez hlavičky („na divokو“)

DÍLNA

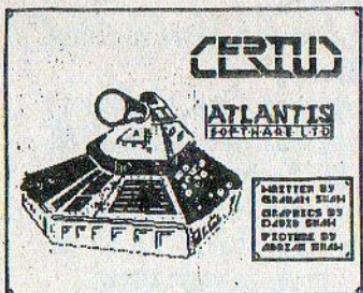
ČTENÁŘU

AP

DÍLNA

ČTENÁŘU

AP



obr. 1: normálně



obr. 2: černobílé



obr. 3: pseudobarevné

9-PRINT u této položky moje experimenty nedosáhly valného účinku (kdo ví na co to vlastně je...)

Chcete-li vytisknout pseudobarevný obrázek, doporučuji použít následující postup:

- *8* nahrát obrázek
 - *5* ukaž originál
 - *2* pseudobarevný mód
 - *0* stínování
 - *4* ukaž výsledek
 - *0* kopie na tiskárnu dále bud „C“, další kopie, nebo „M“, návrat na menu.
- Jestliže vám bude tiskárna rozhazovat, upravte program takto:
- ```
3001 IF INKEY$=„C“ OR INKEY$=„c“, THEN LPRINT CHR$ 27; „J“;
RANDOMIZE USR 64002: LPRINT
“““: FOR N=20 TO 55 STEP 3:
BEEP .1, N: NEXT N
```

Tisk se přepne na jednosměrný zpomalí se, ale bude přesnější.

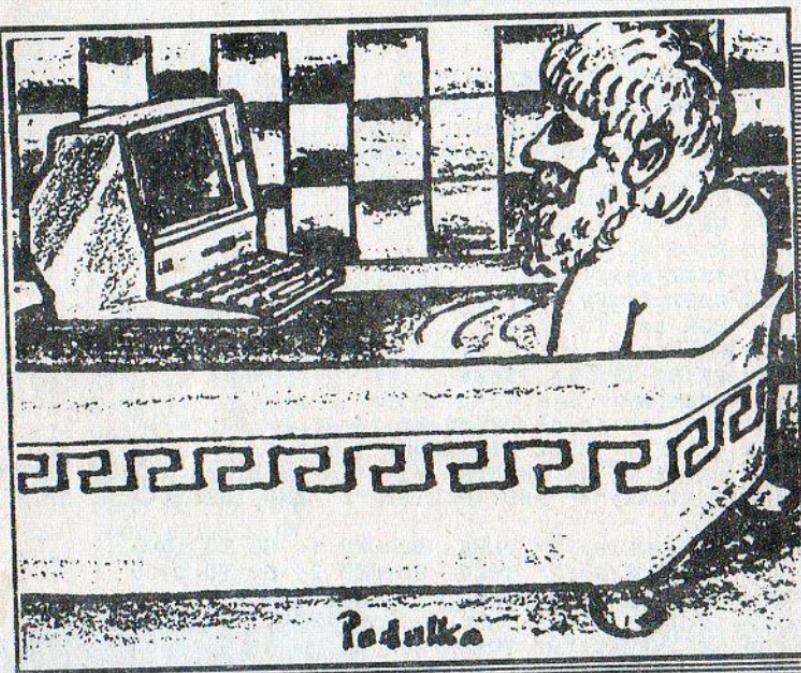


Jiří Brossman

Všechny tyto programy, které nám Jirka poslal, jsou připraveny do SPD na kazetu i dosketu. Zařazeno je ještě 19 znakových sad (fontů) a ukázkový program na jejich použití. Majitelé disketové jednotky D40 je najdou na disketě označené jako „SPD9-různé/užitkové“.

ap plus  
#1-93  
programy.

- ♦ Uchovaný text
- ♦ CLS
- ♦ Schémy
- ♦ Ladička
- ♦ Stručný návod na D100M
- ♦ BETA
- BASIC 03



Pokud chcete také přispět svým vlastním programem do této programové přílohy, zašlete tištěný výpis, který však musí být čitelný, kontrastní (výrazný), prostě co nejčerněji vytištěn, aby mohl být použit pro tisk.

# ladička

Široké využití Spectra je jistě dnes již každému známo. Pokud vlastníte Didaktik M, který má dosti silný zvuk

nebo máte jiné přídavné zařízení pro zesílení zvuku a současně hrajete na kytaru, pak Vám jistě přijde vhod tento program. Pro svou potřebu si ho napsal náš čtenář J. Kotvald z Jiříkova.

```
[38] 1 BORDER 0: PAPER 7: CLS : INK 9: BEEP .5,0
[DE] 2 PRINT """ZADEJ POSUN TONU": INPUT "-10 - +10 " ;la
d
[D7] 10 CLS : PRINT "LADICKA KYTARY"";LADENI : ZAKLAD + ";
lad: RESTORE
[OE] 20 FOR a=1 TO 8
[6A] 30 READ b
[4B] 40 PLOT 0,b: DRAW 250,0
[8D] 50 NEXT a
[3C] 100 DATA 91, 99, 107, 115, 123, 124, 131, 132
[64] 110 FOR a=1 TO 6
[E8] 120 READ a$
[93] 130 PRINT AT a+4, 29;a$
[E7] 140 NEXT a
[2A] 200 DATA "E-1", "A-2", "D-3", "G-4", "H-5", "E-6"
[A4] 210 PRINT """ZVOL SI STRUNU 1 - 6 "
[OC] 230 PAUSE 0: IF INKEY$<>"1" AND INKEY$<>"2" AND INKEY$<>"3" AND INKEY$<>"4" AND INKEY$<>"5" AND INKEY$<>"6". THEN
GO TO 230
[34] 240 IF INKEY$="1" THEN BORDER 1: GO TO 1000
[A7] 250 IF INKEY$="2" THEN BORDER 2: GO TO 1100
[1A] 260 IF INKEY$="3" THEN BORDER 3: GO TO 1200
[8D] 270 IF INKEY$="4" THEN BORDER 4: GO TO 1300
[FF] 280 IF INKEY$="5" THEN BORDER 5: GO TO 1400
[71] 290 IF INKEY$="6" THEN BORDER 6: GO TO 1500
[63] 605 RETURN
[56] 1000 GO SUB 5000
[38] 1010 LET ton=-20
[65] 1015 PRINT AT 18,6;"1"
[56] 1020 GO TO 6000
[BB] 1100 GO SUB 5000
[9C] 1110 LET ton=-15
[CB] 1115 PRINT AT 18,6;"2"
[BB] 1120 GO TO 6000
[1F] 1200 GO SUB 5000
[F6] 1210 LET ton=-10
```



```

[30] 1215 PRINT AT 18,6;"3"
[1F] 1220 GO TO 6000
[84] 1300 GO SUB 5000
[29] 1310 LET ton=-5
[96] 1315 PRINT AT 18,6;"4"
[84] 1320 GO TO 6000
[E8] 1400 GO SUB 5000
[85] 1410 LET ton=-1
[FB] 1415 PRINT AT 18,6;"5"
[E8] 1420 GO TO 6000
[4C] 1500 GO SUB 5000
[C1] 1510 LET ton=4
[60] 1515 PRINT AT 18,6;"6"
[4C] 1520 GO TO 6000
[ED] 5000 CLS : INPUT "ZADEJ DOBU TRVANÍ [sec] - ";sec
[08] 5010 PRINT "STISKEM TLACITKA "; FLASH 1;"SPACE"; FLASH
0;" ZAZNI" ;"ZADANY TON "" ; FLASH 1;"Z"; FLASH 0;" SNIZI TON
O 1 OKTAVU" ; FLASH 1;"X"; FLASH 0;" SNIZI TON O 2 OKTAVY"
[2A] 5020 PRINT "" ; TLACITKEM " ; FLASH 1;"K"; FLASH 0;" SE VRACIS NA START" ;"TLACITKEM " ; FLASH 1;"L"; FLASH 0;" VOLIS NABIDKU STRUN"
[C0] 5030 PRINT AT 18,0;"LADIS .STRUNU"
[D1] 5050 RETURN
[97] 6000 PAUSE 0: IF INKEY$<>"1" AND INKEY$<>"K" AND INKEY$<>"L" AND INKEY$<>"Z" AND INKEY$<>"X" AND INKEY$<>"C" THEN
GO TO 6000
[A0] 6010> IF INKEY$=" " THEN BEEP sec,ton+lad
[B7] 6020 IF INKEY$="Z" THEN BEEP sec,ton-12+lad
[CE] 6030 IF INKEY$="X" THEN BEEP sec,ton-24+lad
[B2] 6040 IF INKEY$="C" THEN BEEP sec,ton+12+lad
[14] 6050 IF INKEY$="K" THEN RUN
[90] 6055 IF INKEY$="1" THEN GO TO 10
[1A] 6060 GO TO 6000
[2B] 9000 BEEP 3,15
[7A] 9050 RUN

```

V Mostě existuje již delší dobu **GAMA KLUB D40 / D80**. Pro zájemce uvádím adresu:

**GAMA KLUB D-40**  
**J. Dušek a spol.**  
**Česká 625/377**  
**434 01 MOST**

## po uzávěrce

Z GAMA KLUBU v Mostě jsem obdržel disketu do SPD na které je několik textových editorů D-TEXT pro různé tiskárny - D100, PET, GMC, EPSON a BT100 - dále známý grafický editor ARTIST II pro K6304 s rozhraním centronics a ART STUDIO pro D40. To vše tedy máte možnost získat již od března za poplatek 20,-Kč v síti PUBLIC DOMAIN.

Další nový program je od Zdeňka Gebauera **SCREEN LOADER 3** pro tzv. „vykrádání obrázků“, z her jak na kazetě tak i na disketě, a **TEST ZNALOSTÍ**, který z trochu nadsázky lze nazvat testem inteligence (Vaší nebo autora?)

Pro uživatele programu **TEXT MACHINE** připravují diskovou verzi knihovny fontů a semigrafiky. Disketa bude stát celkem 60,-Kč včetně manuálu. Získáním této diskety se z tohoto programu stane skutečné DESK TOP PUBLISHING!

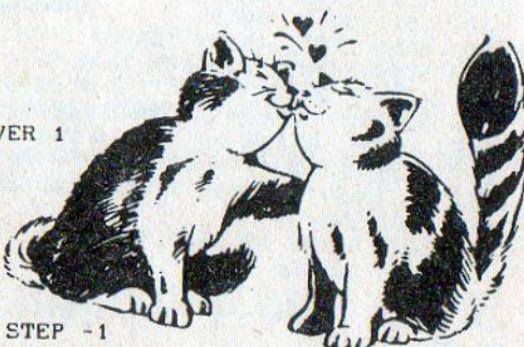
# Základní číslo

David Wenzel nám přinesl do redakce další svou drobotinu, která tentokrát prová-

dí efektní „přemazání“ obrazovky.

Je to sice Basicový program, ale pokud by se zkompiloval jistě by vznikla docela zajímavá rutina

```
[2B] 2 OVER 0
[39] 3 BORDER 0
[3E] 4 INPUT ""
[F0] 5 FOR b=0 TO 1
[E1] 7 IF b=1 THEN OVER 1
[5F] 10 FOR a=0 TO 255
[4D] 15 PLOT 255, 175
[64] 20 DRAW -a, -175
[CB] 21 PLOT 0, 0
[0A] 22 DRAW a, 175
[74] 25 NEXT a
[7A] 30 NEXT b
[6C] 35 FOR a=175 TO 0 STEP -1
[7E] 40 FOR b=0 TO 255
[86] 45 IF POINT (b,a) THEN PLOT b,a: OUT 254,b: OUT 254,
a
[8E] 50 NEXT b
[92] 55 NEXT a
[D0] 60 GO TO 40
```



# Schémy

Tento program jsem objevil v redakčním archivu a tak si již vůbec nejsem jist, zda nám ho poslal sám autor nebo někdo jiný.

Program upravil náš čtenář Julius Szarka mladší v roce 1986. Až se s programem do-

konale seznámit a zapamatujete si jeho ovládání, pak získáte celkem dobrý program na kreslení různých schémat.

Pokud si program ještě doplníte tiskovou rutinou své tiskárny, uděláte na něm jistě mnoho užitečné práce.

[2C] 8>REN  
 \*\*\*\*\* Program: Schemy Ing. Peter Ko  
 zdon , 1986 vtu 18/1986 \*\*\*\*\*  
 \*\*\*\*\* Opravil: Julius Szarka ml.  
 \*\*\*\*\*

28.IX.1986

[F8] 5 POKE 23658,8: POKE 23609,10  
 [D0] 10 CLEAR 44999: RESTORE  
 [F8] 15 FOR I=60000 TO 60074: READ Q: POKE I,Q: NEXT I: FO  
 R I=60972 TO 60995: READ Q: POKE I,Q: NEXT I: FOR I=64809 TO  
 64867: READ Q: POKE I,Q: NEXT I: CLS  
 [D1] 60 PLOT 0,0: DRAW 0,175: DRAW 255,0: DRAW 0,-175: DRA  
 W -255,0  
 [A0] 65 LET X=255/2: LET Y=175/2: PLOT X,Y  
 [F3] 69 PRINT #0;" I=INSTRUKCIE"  
 [F6] 70 IF INKEY\$<>"" THEN LET A\$=INKEY\$: GO TO 72  
 [R7] 71 BORDER 4: LET A\$=INKEY\$: IF A\$="" THEN GO TO 70  
 [B8] 72 BORDER ?  
 [A7] 75 IF A\$="8" THEN IF X<250 THEN LET X=X+1: PLOT X,Y  
 [S0] 76 IF A\$="5" THEN IF X>5 THEN LET X=X-1: PLOT X,Y  
 [S5] 77 IF A\$="6" THEN IF Y>5 THEN LET Y=Y-1: PLOT X,Y  
 [S0] 78 IF A\$="7" THEN IF Y<170 THEN LET Y=Y+1: PLOT X,Y  
 [S6] 79 IF A\$="1" THEN IF X>5 THEN LET X=X-1: PLOT X,Y:  
 PLOT OVER 1;X+1,Y  
 [S8] 80 IF A\$="2" THEN IF Y>5 THEN LET Y=Y-1: PLOT X,Y:  
 PLOT OVER 1;X,Y+1  
 [A5] 81 IF A\$="3" THEN IF Y<170 THEN LET Y=Y+1: PLOT X,Y  
 : PLOT OVER 1;X,Y-1  
 [R3] 82 IF A\$="4" THEN IF X<250 THEN LET X=X+1: PLOT X,Y  
 : PLOT OVER 1;X-1,Y  
 [I6] 83 IF A\$="U" THEN RUN 58  
 [I2] 84 IF A\$="T" THEN GO SUB 1000  
 [DC] 85 IF A\$="R" THEN GO SUB 1200  
 [R9] 86 IF A\$="C" THEN GO SUB 1400  
 [B8] 87 IF A\$="D" THEN GO SUB 1500  
 [E6] 88 IF A\$="L" THEN GO SUB 1600  
 [DC] 89 IF A\$="S" THEN GO SUB 1700  
 [DF] 90 IF A\$="J" THEN GO SUB 1710  
 [F1] 91 IF A\$="P" THEN GO SUB 1720  
 [E8] 92 IF A\$="I" THEN GO TO 3000  
 [E6] 93 IF A\$="Z" THEN EOPY  
 [I4] 94 IF A\$="8" THEN RANDOMIZE USR 64809  
 [D2] 95 IF A\$="B" THEN GO SUB 4000  
 [EE] 96 IF A\$="G" THEN GO SUB 4020  
 [I9] 100 GO TO 70  
 [T2] 1000 IF X<9 OR X>246 OR Y<9 OR Y>166 THEN GO SUB 9999:  
 RETURN  
 [2C] 1001 CIRCLE X,Y,B  
 [E8] 1002 LET L=USR 60972  
 [BA] 1003 IF L=56 THEN GO TO 1010  
 [C4] 1004 IF L=55 THEN GO TO 1020  
 [CF] 1005 IF L=54 THEN GO TO 1030  
 [D9] 1006 IF L=53 THEN GO TO 1040  
 [AC] 1007 GO TO 1002  
 [HF] 1010 PLOT X,Y: DRAW 6,6: PLOT X,Y: DRAW 6,-6: PLOT X,Y:



DRAW 0,3: DRAW 0,-6  
 [09] 1012 LET X=X+6: LET Y=Y+6: PLOT X,Y  
 [EFD] 1014 RETURN  
 [S9] 1020 PLOT X,Y: DRAW 6,6: PLOT X,Y: DRAW -6,6: PLOT X,Y:  
 DRAW 3,0: DRAW -6,0  
 [C1] 1022 LET X=X+6: LET Y=Y+6: PLOT X,Y  
 [E8] 1024 RETURN  
 [C0] 1030 PLOT X,Y: DRAW 6,-6: PLOT X,Y: DRAW -6,-6: PLOT X,  
 Y: DRAW 3,0: DRAW -6,0  
 [C2] 1032 LET X=X-6: LET Y=Y-6: PLOT X,Y  
 [C1] 1034 RETURN  
 [F3] 1040 PLOT X,Y: DRAW -6,-6: PLOT X,Y: DRAW -6,-6: PLOT X  
 ,Y: DRAW 0,3: DRAW 0,-6  
 [E4] 1042 LET X=X-6: LET Y=Y+6: PLOT X,Y: RETURN  
 [BB] 1200 IF X<11 OR Y<11 OR X>244 OR Y>164 THEN GO SUB 999  
 9: RETURN  
 [C3] 1201 LET L=USR 60972  
 [E0] 1202 IF L=56 THEN GO TO 1210  
 [S3] 1203 IF L=53 THEN GO TO 1220  
 [E3] 1204 IF L=55 THEN GO TO 1230  
 [E0] 1205 IF L=54 THEN GO TO 1240  
 [S0] 1206 GO TO 1201  
 [C4] 1210 DRAW 0,-2: DRAW 10,0: DRAW 0,4: DRAW -10,0: DRAW 0  
 ,-2  
 [E8] 1212 LET X=X+11: PLOT X,Y  
 [C6] 1214 RETURN  
 [F1] 1220 DRAW 0,-2: DRAW -10,0: DRAW 0,4: DRAW 10,0: DRAW 0  
 ,-2  
 [C4] 1222 LET X=X-11: PLOT X,Y  
 [D0] 1224 RETURN  
 [C8] 1230 DRAW 2,0: DRAW 0,10: DRAW -4,0: DRAW 0,-10: DRAW 2  
 ,0  
 [E3] 1232 LET Y=Y+11: PLOT X,Y  
 [D0] 1234 RETURN  
 [C5] 1240 DRAW 2,0: DRAW 0,-10: DRAW -4,0: DRAW 0,10: DRAW 2  
 ,0  
 [E4] 1242 LET Y=Y-11: PLOT X,Y  
 [E4] 1244 RETURN  
 [D4] 1400 IF X<6 OR Y<6 OR X>249 OR Y>169 THEN GO SUB 9999:  
 RETURN  
 [FC] 1401 LET L=USR 60972  
 [E1] 1402 IF L=56 THEN GO TO 1410  
 [E7] 1403 IF L=53 THEN GO TO 1420  
 [F2] 1404 IF L=55 THEN GO TO 1430  
 [B1] 1405 IF L=54 THEN GO TO 1440  
 [D1] 1406 GO TO 1401  
 [C5] 1410 DRAW 0,-4: DRAW 0,8  
 [F7] 1412 LET X=X+2: PLOT X,Y  
 [C9] 1414 DRAW 0,-4: DRAW 0,8  
 [F9] 1416 LET X=X+1: PLOT X,Y  
 [C3] 1418 RETURN  
 [F1] 1420 DRAW 0,-4: DRAW 0,8  
 [D3] 1422 LET X=X-2: PLOT X,Y  
 [B3] 1424 DRAW 0,-4: DRAW 0,8  
 [D5] 1426 LET X=X-1: PLOT X,Y  
 [F0] 1428 RETURN



```

[89] 1430 DRAW -4,0: DRAW 8,0
[90] 1432 LET Y=Y+2: PLOT X,Y
[91] 1434 DRAW +4,0: DRAW 8,0
[92] 1436 LET Y=Y+1: PLOT X,Y
[93] 1438 RETURN
[94] 1440 DRAW -4,0: DRAW 8,0
[95] 1442 LET Y=Y-2: PLOT X,Y
[96] 1444 DRAW -4,0: DRAW 8,0
[97] 1446 LET Y=Y-1: PLOT X,Y
[98] 1448 RETURN
[99] 1500 IF X<8 OR X>247 OR X>167 THEN GO SUB 9999: RETURN
* Obyčejný
[100] 1501 LET L=USR 60972
[101] 1502 IF L=56 THEN GO TO 1510
[102] 1503 IF L=53 THEN GO TO 1520
[103] 1504 IF L=54 THEN GO TO 1530
[104] 1505 IF L=55 THEN GO TO 1540
[105] 1506 GO TO 1501
[106] 1510 DRAW 0,3: DRAW 0,-6: DRAW 3,3: DRAW -3,3
[107] 1511 LET X=X+4: PLOT X,Y: DRAW 0,3: DRAW 0,-6
[108] 1512 LET X=X+1: PLOT X,Y
[109] 1513 RETURN
[110] 1520 DRAW 0,3: DRAW 0,-6: DRAW -3,3: DRAW 3,3
[111] 1521 LET X=X-4: PLOT X,Y: DRAW 0,3: DRAW 0,-6
[112] 1522 LET X=X-1: PLOT X,Y
[113] 1523 RETURN
[114] 1530 DRAW 3,0: DRAW -6,0: DRAW 3,-3: DRAW 3,3
[115] 1531 LET y=y-4: PLOT x,y: DRAW 3,0: DRAW -6,0
[116] 1532 LET y=y-1: PLOT x,y
[117] 1533 RETURN
[118] 1540 DRAW 3,0: DRAW -6,0: DRAW 3,3: DRAW 3,-3
[119] 1541 LET y=y+4: PLOT x,y: DRAW 3,0: DRAW -6,0
[120] 1542 LET y=y+1: PLOT x,y
[121] 1543 RETURN
[122] 1600 IF x<12 OR y<12 OR x>243 OR y>163 THEN GO SUB 999
9: RETURN
[123] 1601 LET I=USR 60972
[124] 1602 IF I=56 THEN GO TO 1610
[125] 1603 IF I=53 THEN GO TO 1620
[126] 1604 IF I=55 THEN GO TO 1630
[127] 1605 IF I=54 THEN GO TO 1640
[128] 1606 GO TO 1601
[129] 1610 LET x=x+1: PLOT x,y: DRAW 0,-10: DRAW 10,0: DRAW 0
18: DRAW -10,0: DRAW 0,-10
[130] 1611 CIRCLE x+13,y,2
[131] 1612 LET x=x+13: PLOT x,y
[132] 1613 RETURN
[133] 1620 LET x=x-10: PLOT x,y: DRAW 0,-10: DRAW -10,0: DRAW
0,10: DRAW 10,0: DRAW 0,-10
[134] 1621 CIRCLE x-13,y,2
[135] 1622 LET x=x-16: PLOT x,y
[136] 1623 RETURN
[137] 1630 LET y=y+10: PLOT x,y: DRAW 10,0: DRAW 0,10: DRAW -
10,0: DRAW 0,-10: DRAW 10,0
[138] 1631 CIRCLE x,y,13,2
[139] 1632 LET y=y+16: PLOT x,y
[140] 1633 RETURN

```



[DB] 1640 LET y=y-10: PLOT x,y: DRAW 10,0: DRAW 0,-10: DRAW -10,0: DRAW 0,10: DRAW 10,0  
 [98] 1641 CIRCLE x,y-13,2  
 [H6] 1642 LET y=y-16: PLOT x,y  
 [75] 1643 RETURN  
 [9A] 1700 INPUT "Meno: "; LINE m\$: IF M\$="" OR LEN M\$>10 THEN  
     GO TO 58  
 [E7] 1701 SAVE m\$SCREEN\$  
 [68] 1702 GO TO 69  
 [9A] 1710 LOAD "SCREEN\$"  
 [71] 1711 GO TO 69  
 [25] 1720 POKE 60029,1: POKE 60066,32: LET r=1: LET s=1: POKE 60062,r: POKE 60064,s: POKE 60041,1: PRINT : RANDOMIZE USR 60000  
 [C1] 1723 LET I=USR 60972: BEEP .1,60: POKE 60029,0: PRINT : RANDOMIZE USR 60000: POKE 60029,1  
 [78] 1725 IF I=56 THEN IF S<31 THEN LET S=S+1: GO TO 1750  
 [23] 1726 IF I=53 THEN IF S>0 THEN LET S=S-1: GO TO 1750  
 [27] 1727 IF I=56 THEN IF R>0 THEN LET R=R-1: GO TO 1750  
 [68] 1728 IF I=54 THEN IF R<22 THEN LET R=R+1: GO TO 1750  
 [96] 1729 IF I=14 THEN GO TO 1780  
 [76] 1730 IF I=13 THEN GO TO 70  
 [D7] 1750 POKE 60062,r: POKE 60064,s: PRINT : RANDOMIZE USR 60000: GO TO 1723  
 [81] 1780 POKE 60029,0: POKE 60041,0: LET I=USR 60972: POKE 60066,1: PRINT : RANDOMIZE USR 60000: PAUSE 30: LET I=1: GO TO 1720  
 [8F] 3000 RANDOMIZE USR 64828: FOR I=1 TO 23: RANDOMIZE USR 3190: BEEP .005,-15: NEXT I: CLS : PRINT "Instrukcie:" : PRINT T "======"  
 [T1] 3003 PRINT "Kreslenie ciary-5,6,7,8": PRINT "Pohyb bodo -1,2,3,4": PRINT "" "Odpov-R, potom smer (5 az 8)"  
 [AA] 3014 PRINT "Kondenzator-C, potom smer": PRINT "Dioda-D, potom smer"  
 [8B] 3018 PRINT "Tranzistor-T, potom smer"" "Logicky clen-L, potom smer"" "Nahratie na MG-S"" "Nahratie z MG-J"  
 [A6] 3026 PRINT "U-CLS"" "Popis-P; Zem-G; Prepoj-B"" "COPY-Z; Inverzia-B": PRINT "Pri kopise obrazku pohybujeme"" "svetly bodom pomocou tlacitok"" "5,6,7,8." "Ked chceme zapisat znak na pozici"" "ciu kde sa prave nachadzame"  
 [A4] 3040 PRINT "stlacime SYMBOL SHIFT a potom"" "klavesu s preozadovanym symbolom."  
 [F4] 3044 PRINT "Navrat z popisu je po stlaceniu"" " ENTER"  
 ;#0;" NHRAT = LUBOVOLNE TLACITKO"  
 [31] 3048 PAUSE 0: FOR I=1 TO 25: RANDOMIZE USR 3190: BEEP .005,-2: NEXT I: CLS : RANDOMIZE USR 64848: GO TO 58  
 [1B] 4000 CIRCLE X,Y,1: RETURN  
 [EB] 4020 DRAW -4,0: DRAW 0,0: RETURN  
 [97] 9900 DATA 195,153,234,245,197,213,229,62,16,215,62,0,21  
 5,62,17,215,62,7,215,62,18,215  
 [BC] 9902 DATA 62,0,215,62,19,215,62,1,215,62,20,215,62,0,21  
 5,62,21,215,62,0,215,62  
 [1B] 9904 DATA 22,215,120,215,121,215,122,215,225,209,193,24  
 1,201,245,197,213,229,6,0,14,0,22,32

```

[E1] 9906 DATA 205,99,234,225,209,193,241,201,205,142,2,123,
254,255,32,248,205,142,2,32,251,22,0,205,30,3,48,244,79,175,
71,201
[E2] 9910 DATA 33,0,64,6,24,197,6,0,126,238,255,119,35,16,24
9,193,16,243,201
[E21] 9911 DATA 245,197,213,229,17,200,175,33,0,64,1,0,24,237
,176,225,209,193,241,201
[E23] 9912 DATA 245,197,213,229,17,0,64,33,200,175,1,0,24,237
,176,225,209,193,241,201
[E4] 9998 CLEAR : SAYE "SCHEM" LINE 1: VERIFY ""; RUN
[E5] 9999 BORDER 6: BEEP -1,13: BORDER 7: RETURN

```

# uschovaný text

Poslední program je strojní rutina, která je určena začátkům v assemблeru, ale i všem ostatním štouřalidům. zatajit text ve vlastním strojáku před různými štouřalkami. Zkuste to...

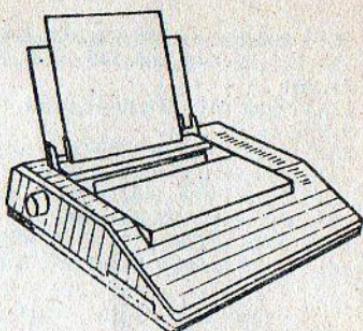
Rutina provádí výpis stále stejného textu na obrazovku. Pokud rutinu vylistujete nějakým editorem, text tam nebude a vlastně bude.

Až přijdete na tu jednoduchou fintu, možná Vás napadne, že by se tímto způsobem dali zatajit text ve vlastním strojáku před různými štouraly. Zkuste to...

[CD] 10 REM uschovany text  
[FF] 20 RESTORE  
[OC] 30 LET s=0  
[D9] 40 FOR 1=65400 TO 65436  
[A6] 50 READ a; POKE 1,a  
[E7] 60 LET s=s+a  
[A9] 70 NEXT 1  
[8E] 80 IF s<>6313 THEN PRINT "chyba v datech": STOP  
[C9] 85>PRINT "Kde je v rutine ulozeny""tento text ?"  
[A9] 90 RANDOMIZE USR 65400  
[D1] 95 CLEAR 98303  
[72] 100 DATA 33, 135, 255, 6, 22, 126, 238, 255  
[05] 110 DATA 215, 35, 16, 249, 24, 242, 201, 177  
[10] 120 DATA 190, 179, 186, 171, 186, 179, 223, 181  
[42] 130 DATA 172, 182, 223, 222, 223, 190, 175, 173  
[A2] 140 DATA 182, 179, 223, 222, 223



# polska drukarka d 100 m



## STRUČNÝ PŘEKLAD NÁVODU

ŽÁDOST  
ČTENÁŘU  
AP

### HT CHR\$ (9); TABULACE SLOUPCOVÁ

Tento kód vykoná tabulaci podle prvního zadání a pak již automaticky nastavuje tabulaci na každý osmý znak.

### LF CHR\$ (10); ODĚÁDKOVÁNÍ

Po zadání kódu LF jsou data v buferu tiskárny smazána a papír je posunut o jeden řádek. Platí i v případě, že shromážděná data vyjadřují prázdný řádek. Kód LF také ruší široký tisk, který byl zadán kódem SO a ESC SO. Délka posunu papíru, je nastavena pomocí kódu ESC 2, ESC 3.

### CR CHR\$ (13); NÁVRAT VOZÍKU

Kód vymaže data z buferu tiskárny. Pokud je zaveden signál AUTO FEED XT (PIN 14) ve stavu „LOW“, kód CR způsobi

posun papíru o jeden řádek. Kód CR s posuvem papíru o jeden řádek zároveň zruší široký tisk zadáný kódem SO. V případě, kdy signál AUTO FEED XT je ve stavu „LOW“ a nebo přepínač DIL K1.4 je na pozici ON, je vykonání kódu CR zajištěno přes LF.

### SO CHR\$ (14); ŠIROKÝ TISK

Po zadání tohoto kódu tiskne tiskárna v tom samém řádku znaky jako znaky široké. Kód SO je rušen kódy LF, DC4, VT, FF, CAN a CR. V jednom řádku lze kombinovat tisk znaků širokých i normálních. (Udaje o generátoru „sr2“ jsem vymezhal, neboť ve většině tiskáren není zabudován).

**SI CHR\$ (15); ZHUŠTĚNÝ TISK**  
Po zadání tohoto kódu jsou znaky zhuštěny;

10 LPRINT CHR\$ (15); "Mode"  
20 LPRINT CHR\$ (18); "Mode"

10 = Mode | 20 = Mode

Kód SI je rušen kódem DC2. Jestliže s kódem SI zůstane zadán kód SO, bude tiskárna tisknout široké znaky zhuštěně

**DC2 CHR\$ (18); ZRUŠENÍ ŠIROKÉHO TISKU**

Kód zruší široký tisk, který byl zadán kódem SI.

**DC4 CHR\$ (20); ZRUŠENÍ ŠIROKÉHO TISKU**

Kód DC4 ruší široký tisk zadáný kódem SO.

**CAN CHR\$ (24); NULOVÁNÍ**  
V buferu jsou zrušena data z řádku, ve kterém byl kód uveden;

10 LPRINT "AHOJ!";  
20 LPRINT "DOBŘÍ"; CHR\$ (24);  
30 LPRINT "LIDÉ"

AHOJ! LIDÉ

**DEL CHR\$ (127); DELETE**  
Smaže v buferu tiskárny poslední znak;

10 LPRINT "ČTENÁŘŮ";  
20 LPRINT CHR\$ (127); "EM"

ČTENÁŘŮ

Pokračování zase až v dalším čísle!

**ESC SO ŠIROKÝ TISK**  
CHR\$ (27); CHR\$ (14);  
Stejně jako SO

**ESC SI ZHUŠTĚNÝ TISK**  
CHR\$ (27); CHR\$ (15);  
Stejně jako SI

**ESC G CHR\$ (27); "G";**  
Tisk znaků s dvojitou intenzitou (tzv. Doublestrike).  
Před druhým tiskem těch samých znaků se papír posune automaticky o 1/144 (o 1/2 středu jehly). Tím se dá vylepšit kvalita tisku znaků.

**ESC H CHR\$ (27); "H";**  
Zruší dvojitý tisk znaků zadaný kódem ESC G.

**ESC J CHR\$ (27); "J";**  
CHR\$ (n);  
Tento kód udává o kolik mikrořádků se papír posune po vytisknutí jednoho řádku.

**ESC SO HORNÍ INDEX**  
CHR\$ (27); "S"; CHR\$ (0);  
Provede tisk znaků v horní polovině řádku ve velikosti 1,6mm

10 LPRINT CHR\$ (27); "E";  
20 LPRINT "Y-AX"; CHR\$ (27); "F";  
30 LPRINT CHR\$ (27); "S"; CHR\$ (0); CHR\$ (15);  
40 LPRINT "2";  
50 LPRINT CHR\$ (27); "T"; CHR\$ (18);  
----- Y-AX2

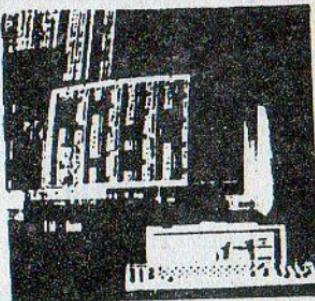
62, 136, 211, 127, 42, 28, [606]  
 92, 237, 75, 79, 92, 9, [584]  
 1, 19, 91, 112, 43, 113, [379]  
 201, 254, 31, 202, 111, 91, [890]  
 254, 13, 202, 198, 91, 254, [1012]  
 128, 218, 205, 91, 214, 165, [1021]  
 210, 16, 12, 79, 62, 27, [406]  
 205, 205, 91, 62, 75, 205, [843]  
 205, 91, 62, 8, 205, 205, [776]  
 91, 62, 0, 205, 205, 91, [654]  
 121, 198, 21, 203, 127, 32, [702]  
 33, 237, 75, 123, 92, 38, [598]  
 0, 111, 41, 41, 41, 9, [243]  
 17, 1, 0, 14, 8, 229, [269]  
 6, 8, 203, 6, 23, 25, [271]  
 16, 250, 205, 205, 91, 13, [780]  
 225, 32, 240, 201, 198, 144, [1040]  
 71, 205, 56, 11, 33, 146, [522]  
 92, 24, 223, 62, 27, 205, [633]  
 205, 91, 62, 51, 205, 205, [819]  
 91, 62, 24, 205, 205, 91, [678]  
 6, 175, 14, 0, 197, 205, [597]  
 198, 91, 62, 27, 205, 205, [788]  
 91, 62, 75, 205, 205, 91, [729]  
 62, 0, 205, 205, 91, 62, [625]  
 1, 205, 205, 91, 22, 32, [556]  
 62, 175, 144, 205, 176, 34, [796]  
 213, 17, 0, 1, 205, 81, [517]  
 91, 35, 209, 21, 32, 244, [632]  
 193, 120, 214, 8, 71, 254, [860]  
 239, 32, 203, 62, 27, 205, [768]  
 205, 91, 62, 51, 205, 205, [819]  
 91, 62, 24, 205, 205, 91, [678]  
 62, 10, 205, 205, 91, 62, [635]  
 13, 50, 240, 91, 219, 95, [708]  
 245, 62, 251, 219, 254, 31, [1062]  
 48, 20, 241, 23, 56, 242, [630]  
 62, 255, 211, 95, 58, 240, [921]  
 91, 211, 31, 175, 211, 95, [814]  
 47, 211, 95, 201, 241, 201, [996]  
 13, 0, 0, 0, 0, 0, [44]

Na četné žádosti čtenářů uvádíme znovu výpis rutiny pro tisk obrázovky na tiskárně D100M  
 v podobě výpisu pro uložení programem "secomdat". Pro jistotu ještě připomínám, že čísla  
 uvedená v hranatých závorkách jsou čísla kontrolní.

# BETA BASIC



piše Osvald Hons



## SYNTAX PŘÍKAZŮ

(To co je v závorkách není povinné)

**FILL x,y**

**FILL INK barva; x,y**

**FILL PAPER barva; x,y**

Prohlédněte si funkci **FILLED()**

1; nebo 2; Vyplní souvislou plochu bodů barvy PAPER barvou INK.

3; Vyplní souvislou plochu barvou PAPER. X,Y je jeden bod souvislé oblasti. Jestli má již barvu INK, nic se nestane.

**Příklad:** Vyplnění kružnice

CIRCLE 128,87,30: FILL 128,80

Třeba však dát pozor na omezení hardwarem Spectra a Didaktiku, kde 8 \* 8 pixlů nastavených přes dvě barvy PAPER a INK. Počet pixlů nastavených přes FILL je možné zjistit funkcí FILLED().

**GET** číselná nebo řetězcová proměnná

**GET** řetězcová proměnná, x,y (šířka,výška)(typ)

1) Čtení z klávesnice. Přečte se jeden znak z klávesnice přičemž se čeká na stlačení klávesy a nečeká se na ENTER. Jestli je daná řetězcová proměnná, vloží se znak. Do číselné se vloží pro čísla 0-9, potom A=10, B=11 atd. Vhodné pro programy s MENU s řízením.

2) Z obrazovky se odloží obdélníková oblast se souřadnicemi levého horního rohu x,y do řetězcové proměnné. Tato se dá zobrazit na jiném místě přes PRINT nebo PLOT. Šířka a výška se udává v PRINT pozicích, x,y jsou standardní souřadnice PLOT. Vzniklý řetězec se nedá vytisknout

při CSIZE 0, ale je možné měnit rozměry přes normální příkaz CSIZE.

**Poznámka:** řetězec pozůstává z 9 znaků: 1. je CONTROLCODE udávající, že dalších 8 byte je kódovaných jako UDG. V případě větších úseků se automaticky ukládají kódy řízení kurzoru.

Pro OVER 0 se PAPER okraje vzorem přepisují, OVER 1 a vyvolají jiné efekty. Jestliže se neudá typ, potom předpokládá 0, t.j. bezbarvý. Proto je vždy vybarvený aktuální barvy IMK a PAPER. Typ 1 odloží i atributy, proto jsou při výpisu dodržené. **POZOR** však na hardwareové omezení počítače.

### **JOIN (číslo řádku)**

### **JOIN řetězec nebo pole**

#### **(sledujte i SPLIT)**

1) Příkaz spojí daný řádek s následujícím řádkem. Jestliže chybí číslo řádku, vezme se .řádek s programovým kurzorem. Tuto operaci se ušetří 4 byte, zvýší se rychlosť programu.

2) JOIN přesouvá řetězec a pole, COPY je kopíruje, ale syntax se neliší, proto jsou popsané společně.

a) **JOIN/COPY řetězec 1 (slicar) TO řetězec 2 (pozice)**  
Přidá se řetězec 1 k řetězci 2.

**Příklad:** 10 LET a\$="12345",b\$="ABCDEFG"

20 JOIN a\$ TO b\$

30 PRINT b\$: REM vypíše ABCDEFG12345

40 PRINT a\$: REM a\$ už neexistuje = chyba

Jestliže se v řádku 20 změní JOIN na COPY, řetězec a zůstane zachovaný.

b) **JOIN/COPY pole 1 (šlicar) TO pole 2 (pozice)**

Toto je výhodné v případě, když se pole naplnilo a potřebná aby bylo dimenzováno na větší rozměr.

**Příklad:** Mějme pole a\$(100,30), což nestačí a potřebujeme dalších 20 řetězců. Provedeme tento postup:

DIM b\$(20,30): JOIN b\$ TO a\$

Funkce LENGTH (1,"a\$") ukáže délku 120.

Vkládaný řetězec přispísové svoji délku tomu, kde je vkládaný. Jestli je např. X znaků málo, potom utvoříme pomocné pole s potřebnou délkou a přidáme k němu krátké pole: DIM b\$(1,40), JOIN a\$ TO b\$

Nyní opět vytvoříme pole s původním názvem, ale s potřebnou délkou a přidáme k němu pomocné pole:

DIM a\$(1,40): JOIN b\$ TO a\$. Na konec je třeba vymazat vzniklé nadbytečné řetězce:

DELETE a\$(1 TO 2). Pozor! Zpracované pole mohou mít maximálně 2 rozměry.

KEYIN řetězec

Příkazem KEYIN a\$ se do programu verne obsah a\$ jako příkazový řádek. Tak se může program sám modifikovat. Důsledky tohoto příkazu leží mimo obzor tohoto manuálu.

**Příklad:** 10 LET a\$="100 DATA"

```
20 FOR n=0 TO 9
30 LET a$+STR$ (PEEK n)+","
40 NEXT n
50 LET a$=a$(TO LEM a$-1): REM odebrání poslední čárky
60 KEYIN a$
```

Po RUN uvidíte, že program si sám vytvořil v řádku 100 příkaz DATA.

Příkaz INPUT "HESLO:"; a\$: KEYIN a\$ umístěný na začátku programu by mohl představovat ochranu programů, protože nestačí jen heslo, ale je třeba znát i číslo řádku.

V režimu KEYWORDS 3 nebo 4 se klíčová slova provedou na 1 byte tokeny.

KEYWORDS číslo

Číslo 0 a 1 řídí výstup (PRINT, LIST)

2 a 4 řídí vkládání programu.

**Významy:** 0 - zobrazují se grafické znaky.

- 1 - zobrazují se klíčová slova BB3, nastavené po startě.
- 2 - klíčová slova je nutné vkládat jako tokény, t.j. jednou klávesou.
- 3 - po vstupu je řádek atestovaný a všechna klíčová slova jsou převáděna na 1 byte. Akceptuje oba druhy vstupu.
- 4 - neexistuje "K" kurzor. Všechny příkazy je třeba psát po jednotlivých znacích.

LET proměnná = výraz, (proměnná=výraz)

Do jednoho příkazu je možné vložit více přiřazení.

LIST ALLIST (číslo řádku 1) TO (číslo řádku 2)

Vypíše se úsek programu. Je-li při tom nutné některou z hodnot vynechat, postupuje se jako při DELETE.

**LIST DATA** → všechny proměnné

**LIST VAL** → číselné proměnné

**LIST VAL\$** → řetězcové proměnné

Vypíše se aktuální obsah proměnných.

1) vypíše proměnné v pořadí: 1-číselná pole

- 2-řídící proměnné FOR cyklu
- 3-proměnné s 1 písmenovým jménem.
- 4-proměnné s více písmenovým jménem.
- 5-řetězcové pole.
- 6-řetězcové proměnné.

### **3.vypíše dále:**

Pro pole se vypíší jen rozměry, nikoliv obsah. Pro řetězce jen prvních 15 znaků.

### **LIST DEF KEY**

Příkaz vypíše definice všech nedefinovaných funkčních kláves.

### **LIST FORMAT číslo**

Příkaz nastaví režim, ve kterém bude proveden výpis programu. Na začátku je nastavena 0.

Význam čísel: 0 - klasický výpis počítače, ale řádky delší jak 32 znaků pokračují na další řádku až do páté pozice.

- : 1 - pro struktury provádí odskok 1 mezy.
- 2 - pro struktury provádí odskok 2 mezy.
- 3 - jako 0, ale bez čísel řádků.
- 4 - jako 1, ale bez čísel řádků.
- 5 - jako 2, ale bez čísel řádků.

Aby byl výpis pěkný, je dobré vložit za každým THEN ELSE.

### **LIST PROC jméno**

Vypíše se text celé procedury s jménem jména.

*Poznámka:* Po výpisu obsahuje adresa 23625 číslo prvního a adresa 57358 číslo posledního vypisovaného řádku. Tot je možné využít při programově řízeném DELETE nebo RENUM. Hodnotu je třeba číst funkcí DPEEK.

### **LIST REF údaj**

Vypíše čísla řádků, na kterých se nachází reference na údaj. Může to být jméno proměnné, číslo, postupnosná řada či znak.

Protože tento manuál Beta Basicu verze 03 je skutečně velice rozsáhlý, zveřejňuji ho na pokračování. Bohužel Proto bude i v dalších číslech roku 1993.

Vážená redakce,  
zasílám Vám článek s výpisem programu, který byl odeslán na počítač Didaktik Gama 90. Výše uvedený program užívám ve svých programech déle než jeden rok a proto bych se chtěl podělit se čtenáři o jeho využití.

# změna barev na obrazovce

Jindřich  
Patrovský



Výše uvedený program je univerzální a lze ho uložit do libovolného programu, který se při vyvolání podprogramu zastaví a my můžeme libovolně měnit barvy pozadí a tisku na obrazovce. Po navolení barev běží normálně program dále. Podprogram je zcela relokovatelný (můžeme ho umístit na libovolné místo v paměti). Pokud nebudeme používat tiskárnu, lze ho umístit, vzhledem k jeho délce (184 bytů) i do vyrovnávací paměti (23296 - 23551).

Ovládání programu je velice jednoduché. Po vyvolání čeká počítač na stisk jedné ze čtyř kláves:

Po stisku prvních tří kláves návolíme patřičnou položku a každý další stisk libovolné klávesy (mimo ENTER - ten potvrzuje volbu) má za následek změnu barvy a to tak, že číslo barvy se postupně zvyšuje o jedničku. Po nejvyšším číslu následuje při dalším stisku číslo nejnižší, které se opět zvyšuje. Každá změna barvy se okamžitě přenáší na obrazovku. Po stisku klávesy ENTER můžeme měnit další položku a to do té doby, pokud nebudeme spokojeni.

|                        |
|------------------------|
| P - změna pozadí PAPER |
| I - změna tisku INK    |
| B - změna jasu BRIGHT  |
| V - výstup             |

Stiskem klávesy V se podprogram ukončí a do proměnné ATRIB a ATTR-T (23695) se uloží číselná hodnota zvoleného atributu. Proměnná ATRIB byla zavedena z důvodu vícebarevných textů při kterých vy se informace o barvě ztratila. Při používání pouze jedné barvy lze tuto proměnnou zrušit.

Podprogram lze libovolně upravovat tak, aby vyhovoval vašim požadavkům (změna ovládacích kláves, přidat blok pro změnu FLASH aj.), proto je výpis programu v assemblietu

\*HISoft GENS3 ASSEMBLER\*  
 Copyright © HISoft 1983  
 All rights reserved

Pass 1 errors:00

1 \*D+

```

2 *C-
3
4 ;NASTAVENÍ BAREV verze.1.
30000 5 ORG 30000
30000 6 ENT $
7
29999 8 ATBIB EQU 29999
9
30000 10 LD A,56 ;nastav PAPER 7, INK Q, BRIGHT O
30002 11 LD (23695),A;jako výchozí barva a ulož
30005 12 LD (23693),A;je do systém.proměnných
30008 13 BARVA CALL KLAV ;test klávesnice
30011 14 CP „P“
30013 15 JR Z,PAP1 ;změň hodnotu PAPEBu
30015 16 CP „I“
30017 17 JR Z,INK1 ;změň hodnotu INKoustu
30019 18 CP „B“
30021 19 JR Z,BRI1 ;změň hodnotu BRIGHTu
30023 20 CP „V“
30025 21 RET Z ;konec programu
30026 22 JR BARVA ;vrať se na začátek
23
30028 24 PAP1 CALL KLAV
30031 25 CP 13 ;je-li stisknut ENTER vrať se na
30033 26 JR Z,BARVA ;začátek
30035 27 LD A,(23695);vyzvedni hodnotu atributu
30038 28 AND %00111000;vyhodnoť pouze PAPER
30040 29 CP %111000 ;je PAPER 7?
30042 30 JR Z,PAP2 ;pokud ano, odskoč
30044 31 LD A,(23695);vyzvedni hodnotu atributu
30047 32 ADD A,8 ;PAPER=PAPER+1
30049 33 PAP3 LD(23695),A ;ulož novou hodnotu atributu
30052 34 CALL OBRAZ ;vykresli obrazovku novým
35 ;atributem
30055 36 JR PAP1 ;a vrať se

```



30057 37 PAP2 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30060 38 SUB 56 ;PAPER=0  
 30062 39 JR PAP3  
 40  
 30064 41 INK1 CALL KLAV  
 30067 42 CP 13 ;je-li stištěn ENTER, vrat' se na  
 30069 43 JR Z, BARVA ;začátek  
 30071 44 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30074 45 AND %111 ;vyhodnot' pouze INK  
 30076 46 CP %111 ;je INK=??  
 30078 47 JR Z, INK2 ;pokud ano, odskoč  
 30080 48 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30083 49 INC A ;INK=INK+1  
 30084 50 INK3 LD(23695),A ;ulož novou hodnotu atributu  
 30087 51 CALL OBRAZ ;vykresli obrazovku novým  
 52 ;atributem  
 30090 53 JR INK1  
 30092 54 INK2 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30095 55 SUB 7 ;INK=0  
 30097 56 JR INK3  
 57  
 30099 58 BRI1 CALL KLAV ;je-li stištěn ENTER, vrat' se na  
 59 ;začátek  
 30102 60 CP 13  
 30104 61 JR Z, BARVA  
 30106 62 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30109 63 AND %1000000; vyhodnot' pouze BRIGHT  
 30111 64 CP %1000000; je BRIGHT-1?  
 30113 65 JE Z, BRI2 ;pokud ano, odskoč  
 30115 66 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30118 67 ADD A, 64 ;BRIGHT=BRIGHT+1  
 30120 68 BRI3 LD(23695),A ;ulož novou hodnotu atributu  
 30123 69 CALL OBRAZ ;a vykresli jím obrazovku  
 30126 70 JR BRI1  
 30128 71 BRI2 LD A, (23695); vyzvedni hodnotu atributu  
 30131 72 SUB 64 ;BRIGHT=0  
 30133 73 JR BRI3  
 74  
 30135 75 OBRAZ LD(ATRIB),A  
 30138 76 LD HL, 22528  
 30141 77 LD DE, 22529  
 30144 78 LD BC, 768



```

30147 79 LD (HL), A
30148 80 LD IR
30150 81 RET
 82
30151 83 KLAV CALL ZPOZD
30154 84 CALL #028E
30157 85 LD A, E
30158 86 CP 255
30160 87 JR NZ, KLAV
30162 88 KLAV1 CALL #028E
30165 89 JR NZ, KLAV1
30167 90 CALL #031E
30170 91 JR NC, KLAV1
30172 92 RET
 93
30173 94 ZPOZD LD B, 120
30175 95 SMYC1 LD C, 255
30177 96 SMYC2 DEC C
30178 97 JE NZ, SMYC2
30180 98 DJNZ SMYC1
30182 99 RET
 100
 101
 102 ; Výstupem je hodnota
 103 ; atributu v proměnné
 104 ; ATRIB

```

Pass 2 errors:00

Table used: 207 from 401  
 Executes: 30000

Protože výpis programu, který nám J. Patrovský byl vytisknán na zapisovači ALFI a byl dosti nečitelný, nebylo možné ho překopírovat a otisknout, přebral jsem ho celý v Text Machinu.

# hardcopy pro Vladimír Vojta robotrona

V čísle 5/AP jsem narazil na výpis programu COPY obrázovky na K6304. Vlastním také tuto tiskárnu, avšak s rozhraním RS232.

## DÍLNA

## ČTENÁRÚ

## AP

Po přečtení uvedeného článku jsem si s rutinou trochu „pohrál“, a upravil ji tak, že lze obrázek odsadit. V uvedeném výpisu stačí provést pouze několik drobných změn.

Nejdříve upravíme 20. řádek. Ten dosud vypadal takto;

205 91 62 65 205 205 (833)

Místo prvního bytu 205 vložíme hodnotu 241, kontrolní součet se tak změní na (869).

Dále přidáme na konec současného výpisu tři nové řádky

- \*  
1. 0 205 205 91 6 10 (517)
- 2. 62 32 205 205 91 16 (611)
- 3. 249 201 0 0 0 0 (450)

Velikost odsazení volíme hodnotou posledního bytu v 1. přidaném řádku (označen \*)

S tiskem zvětšeného obrázku je to již složitější. Nechal jsem se vyprovokovat a tak vznikl program, na kterém zde pracují.

# animace

počiatočné  
kroky  
spectristu

## pri tvorbe kreslených filmou

Animácia, podobne ako pri tvorbe kreslených filmov rieši sa pomocou vyvolávania sledu viacerých obrazov po sebe. Treba ale je obrazy (t. j. fázy) dopredu vytvoriť, pretože toto nie je možné vykonať zodpovedajúcou rýchlosťou počas animácie. Tu uvedená strojová rutina pozostáva z dvoch hlavných časťí. Pomocou prvej časti (40000-40068) možno vyvolať jednotlivé fázy na predom určené mieste obrazovky, zatiaľ čo druhá časť (40069-40117) nami vytvorené fázy umiestni do priestoru pamäte (zadnej).



Rozmer jedného obrazovkového okna čiže fázy nie je viazaný, hoci pomocou tu uverejnených rutín možno používať maximálne 32 charakterov široké a 8 charakterov vysoké okno. Nevykoná sa ani adresová kontrola medzi tretinami obrazoviek, preto dávajte pozor, aby okno nepreklzlo cez obrazovkovú tretinu! (Mimočodom toto je možné upraviť známym spôsobom pri takzvaných box-scroll-och).



Pri našom vzorovom príklade zhodovime štyri 16 charakterov široké a 8 charakterov vysoké animačné fázy (počet fáz môže byť libovoľný a je ohmedzený len priestorom voľnej pamäte). Nezávisle od pozície objavenej sa fázy, je vhodné pripraviť tieto fázy na určitom mieste, čo nech je napríklad ľavý roh obrazovky. Tomu zodpovedajúc nastavíme v registri DE hodnotu 16384. V registri HL udaná adresa 40121 je tá adresa pamäte, odkiaľ sa začnú ukladať fázy. V registri A udáme číslo aktuálnej animačnej fázy (1, 2, ...), v registri BC konečný počet animačných okien. To v danom prípade prostredníct-

vom 16x8 okien značí 1152, teda okrem obrazových dát obsahuje aj dátá ATTE. Táto hodnota je preto dôležitá, lebo po fázach o toľkoto postupuje ďalej ukazovateľ pamäte. Rutina toto sledujúc vykoná obrazové dátá, následne prekopíruje aj atributy na dané miesto. Spätné volanie dát sa však vykoná obrátené, avšak v tomto prípade môžeme dopredu určiť polohu ich objavenia sa a to na adresách 40118/40119. V oboch prípadoch je ale možné podľa potreby upraviť rozmery okien na určených adresách.



Riadenie strojového kódu sa deje z BASICu. Kotúčajme napríklad jeden súd v hornej tretine obrazovky. Vyhotovíme štyri fázy deja. V prvej časti BASICového programu vykoná sa fotografovanie obrazovky, vlastne jeden za druhým vykreslíme jednotlivé fázy, nastavíme čísla fázy a tieto potom uložíme (pomocou subrutiny umiestnenej na riadku 9000). Po „vyfotografovaní“, 4 fáz nasleduje riadiaca časť, ktorého vykonávacia subrutina je na riadku 9100. Tu nastavíme číslo fázy, resp. adresu pozície objavenia sa. Zadávaním postupne klešajúcej hodnoty času sa kotúčanie suda postupne zrychljuje. Obraz nasledujúcej fázy stiera predošlý, s výnimkou jedného charakterového stlpca, preto necháme na oboch stranách okna po jednom voľnom stlpci charakterov.



Ked sme už obrazy raz uložili do pamäte, tie vo forme kódov môžeme vytiahnuť s rutinou spolu, tak, že najbližšie už nie je potrebné operáciu kreslenia opakovať. V tomto prípade je dĺžka štyroch fáz  $4 \times 1152 = 4608$  bytov, dĺžka rutinu a adresy jej volania spolu 121 bytov, čo značí, že uloženie vykonáme príkazom **SAVE „názov, CODE 40000, 4279**. Prirodzene, že potom už v BASICovom programe je potrebná len časť po riadku 340, ale aj toto je možné prepísať do strojového kódu.



Rutina nám poskytuje mnoho možností, od učebných až po naše vlastné určené hramy.

```

10 REM prvá fáza 280 PLOT 15, 159: DRAW 52, -34:
20 GOSUB 600 DRAW 47, 0
30 PLOT 10, 144: DRAW 108, 0 290 PLOT 11, 137: DRAW 60, 12:
40 PLOT 40, 112: DRAW 0, 61 DEAW 47, 0
50 PLOT 19, 165: DRAW 44, -44: 300 PLOT 22, 118: DRAW 36, 52:
DEAW 47, 0 DRAW 47, 0
60 PLOT 19, 121: DRAW 44, 44: 310 LET a=4: GOSUB 9000
DEAW 47, 0 320 PAUSE 100: CLS
70 LET a=1: GOSUB 9000 330 PLOT 0, 111: DEAW 255, 0:
80 PAUSE 100: CLS PLOT 0, 110: DRAW 255, 0:
90 REM druhá fáza PLOT 0, 109: DRAW 255, 0
100 GOSUB 600 340 REM riadiaci blok
110 PLOT 23, 167: DRAW 35, -51: 350 LET a=1: LET b=0: LET c=0
DEAW 47, 0 360 LET i=7
120 PLOT 34, 113: DRAW 13, 60: 370 GOSUB 9100
DEAW 47, 0 380 LET a=a+1
130 PLOT 15, 126: DRAW 52, 34: 390 IF a>4 THEN LET a=1
DEAW 47, 0 400 LET c=c+1
140 PLOT 11, 149: DRAW 60, -12: 410 PAUSE i
DEAW 47, 0 420 IF cv16 THEN GOTO 360
150 LET a=2: GOSUB 9000 430 GOSUB 9100
160 PAUSE 100: CLS 440 LET a=a-1
170 REM tretia fáza 450 IF avi THEN LET a=4
180 GOSUB 600 460 LET c=c-1
190 PLOT 28, 171: DRAW 25, -56: 470 PAUSE i
DEAW 47, 0 480 IF c>0 THEN GOTO 430
200 PLOT 12, 154: DRAW 57, -25: 490 LET i=i-1
DEAW 47, 0 500 IF iv1 THEN STOP
210 PLOT 12, 132: DRAW 57, 25: 510 GOTO 370
DEAW 47, 0 600 CIRCLE 41, 143, 31: PLOT
220 PLOT 27, 115: DRAW 25, 56: 88, 174: DRAW 0, -62, -PI:
DEAW 47, 0 PLOT 40, 174: DRAW 48, 0:
230 LET a=3: GOSUB 9000 PLOT 40, 112: DRAW 48, 0:
240 PAUSE 100: CLS RETURN
250 REM štvrtá fáza 9000 POKE 40120, a: RANDOMIZE
260 GOSUB 600 USR 40069: RETURN
270 PLOT 33, 173: DRAW 13, -60: 9100 POKE 40120, a:
DEAW 47, 0 POKE 40118, c:
 POKE 40119, 64:
 RANDOMIZE USR 40000:
 RETURN

```

\*\*\*\*\*

|       |                   |      |             |
|-------|-------------------|------|-------------|
| 40000 | 237, 91, 182, 156 | LD   | DE, (40118) |
| 40004 | 33, 185, 156      | LD   | HL, 40121   |
| 40007 | 58, 184, 156      | LD   | A, (40120)  |
| 40010 | 1, 128, 4         | LD   | BC, 1152    |
| 40013 | 61                | DEC  | A           |
| 40014 | 40, 3             | JR   | Z, 40019    |
| 40016 | 9                 | ADD  | HL, BC      |
| 40017 | 24, 250           | JR   | 40013       |
| 40019 | 62, 64            | LD   | A, 54       |
| 40021 | 1, 16, 0          | LD   | BC, 16      |
| 40024 | 197               | PUSH | BC          |
| 40025 | 237, 176          | LDIR |             |
| 40027 | 193               | POP  | BC          |
| 40028 | 235               | EX   | DE, HL      |
| 40029 | 9                 | ADD  | HL, BC      |
| 40030 | 235               | EX   | DE, HL      |
| 40031 | 61                | DEC  | A           |
| 40032 | 32, 246           | JR   | NZ, 40024   |
| 40034 | 22, 88            | LD   | D, 88       |
| 40036 | 58, 182, 156      | LD   | A, (40118)  |
| 40039 | 95                | LD   | E, A        |
| 40040 | 58, 183, 156      | LD   | A, (40119)  |
| 40043 | 214, 64           | SUB  | 64          |
| 40045 | 203, 63           | SEL  | A           |
| 40047 | 203, 63           | SRL  | A           |
| 40049 | 203, 63           | SEL  | A           |
| 40051 | 130               | ADD  | A, D        |
| 40052 | 87                | LD   | D, A        |
| 40053 | 62, 8             | LD   | A, 8        |
| 40055 | 1, 16, 0          | LD   | BC, 16      |
| 40058 | 197               | PUSH | BC          |
| 40059 | 237, 176          | LDIR |             |
| 40061 | 193               | POP  | BC          |
| 40062 | 235               | EX   | DE, HL      |
| 40063 | 9                 | ADD  | HL, BC      |
| 40064 | 235               | EX   | DE, HL      |
| 40065 | 61                | DEC  | A           |
| 40066 | 32, 246           | JR   | NZ, 40058   |
| 40068 | 201               | BET  |             |
| 40069 | 17, 0, 64         | LD   | DE, 16384   |

|       |              |       |                         |
|-------|--------------|-------|-------------------------|
| 40072 | 33, 185, 156 | LD    | HL, 40121               |
| 40075 | 58, 184, 156 | LD    | A, (40120)              |
| 40078 | 1, 128, 4    | LD    | BC, 1152                |
| 40081 | 61           | DEC   | A                       |
| 40082 | 40, 3        | JR    | Z, 40087                |
| 40084 | 9            | AD    | HL, BC                  |
| 40085 | 24, 250      | JR    | 40081                   |
| 40087 | 235          | EX    | DE, HL                  |
| 40088 | 62, 64       | LD    | A, 64                   |
| 40090 | 1, 16, 0     | LD    | BC, 16                  |
| 40093 | 197          | PUSH  | BC                      |
| 40094 | 237, 176     | LDIR  |                         |
| 40096 | 193          | POP   | BC                      |
| 40097 | 9            | ADD   | HL, BC                  |
| 40098 | 61           | DEC   | A                       |
| 40099 | 32, 248      | JR    | NZ, 40093               |
| 40101 | 33, 0, 88    | LD    | HL, 22528               |
| 40104 | 62, 8        | LD    | A, 8                    |
| 40106 | 1, 16, 0     | LD    | BC, 16                  |
| 40109 | 197          | PUSH  | BC                      |
| 40110 | 237, 176     | LDIR  |                         |
| 40112 | 193          | POP   | BC                      |
| 40113 | 9            | ADD   | HL, BC                  |
| 40114 | 61           | DEC   | A                       |
| 40115 | 32, 248      | JR    | NZ, 40109               |
| 40117 | 201          | RET   |                         |
| 40118 | 0            | DATAB | 0                       |
| 40119 | 64           | DATAB | 64                      |
| 40120 | 2            | DATAB | 2                       |
| 40121 | ...          |       | Start. adresa obraz.dat |

Pre Amatérsky programátor z maďarského časopisu „SPECTRUM VILÁG“, preložil Eugen H. Becz

Pozn. red.: Příspěvek Eugena H. Becze byl použit v autorské podobě, a protože ho autor napsal v textovém editoru Text Machine, který i já používám pro tvorbu předloh AP, doplnil jsem text pouze titulkem a rámečkem. Příspěvek tedy neprošel žádnou jazykovou úpravou. Petr Černý

# poznámky

Jan Drexler

## ke zvukovému generátoru

Některí tuzemští výrobci, např. Skalica a.s., fa. BEST a další, vyrábí zvukové generátory s I0-3-8912. Tento I0 obsahuje 8-bitovou bránu, kterou výrobci bohužel nechávají bez povšimnutí, tzn. že její vývody nejsou bez úpravy využitelné.

V takovém případě by ovšem pro výrobce bylo výhodnější používat I0 AY-3-8913, který je s AY-3-8912 slučitelný až na to, že uvedenou bránu V/V neobsahuje a tudíž je i levnější. Škoda, že naši výrobci AY-3-8913 nepoužívají, cena zvukových generátorů by byla menší a spotřebitel zbytečně neplatil bránu V/V, kterou stejně nemůže bez úpravy využívat.

Nevšední využití AY-3-8913 je pro tzv. podporovač neklidu. Využívá se infrazvuku o kmitočtu 7 nebo 14 (2. harmonická) Hz, který je generován jakožto approximace sinusovky vnitřními převodníky D/A ve zvukovém I0. Pokud některí hosté při návštěvě u Vás se nemohou rozhodnout opustit pohodlné křeslo a vydat se konečně na cestu domů, nahrajete program

INFRASOUND a infrazvuk ze zvukového generátoru zesilíte na odpovídající výkon nejlépe stejnosměrným zesilovačem a zavedete do reproduktoru-vých soustav. Infrazvuk vytvárá velice neklidné pocity a tak není divu, že pokud použijete správný kmitočet, zesílení a odpovídající elektroakustický měnič, hosté prchají pryč v bačkorách, zanechávajíce svršky, deštníky, klobouky, čepice a další věci.

Zajímavé pokusy jsou i s ultrazvukem, který AY-3-8913 také snadno zvládne. Musíme však použít ultrazvukový reproduktor (dá se koupit asi za 40 až 80,-Kč). Málodo ví, že ultrazvukem kolem 22.5 kHz lze odpuzovat komáry a na

tomto principu pracují i zahraniční odpuzovače. Zde ovšem velice záleží živají, cena zvukových generátorů by byla menší a spotřebitel zbytečně neplatil bránu V/V, kterou stejně nemůže bez úpravy využívat.

Nevšední využití AY-3-8913 je pro tzv. podporovač neklidu. Využívá se infrazvuku o kmitočtu 7 nebo 14 (2. harmonická) Hz, který je generován jakožto approximace sinusovky vnitřními převodníky D/A ve zvukovém I0. Pokud některí hosté při návštěvě u Vás se nemohou rozhodnout opustit pohodlné křeslo a vydat se konečně na cestu domů, nahrajete program

**MÍPADY**

**ČTENÁŘ**

**AP**

na druhu hmyzu a co funguje na komáry na Amazonce, nemusí odpuzovat naše. S AY-3-8913 a ZXS lze např. sestavit dálkoměr (ZXS počítá čas mezi vysláním odrazu a prvnou ozvěnou) a řadu dalších přístrojů. Můžete si vyzkoušet vliv ultrazvuku i na domácí zvířata.

Nebude dlouho trvat a běžné telefony budou mít namísto impulsní volby (přerušování účastnické smyčky) volbu tónovou. Zde se volí dvojicemi kmitočtu, což pro AY-3-

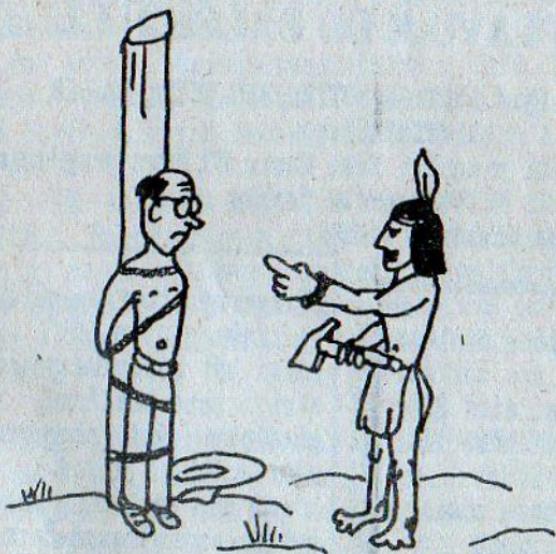
8913 není žádný problém, kmitočty však musí mít upraven tvar tak, aby obsahoval minimum vyšších harmonických. Pokud si zavoláte např. do Ameriky, můžete tam na mnoha místech své ZXS a AY-3-8913 pro novou telefonní volbu využívat.

Se zvukovým generátorem a ZXS si můžete ověřit i frekvenční rozsah Vašeho sluchu, musíte ovšem použít kvalitní zesilovač a sluchátka. Za podo-

bné vyšetření dáte v cizině témař 100,-DM.

Zajímavé je ověřování tzv. precedenčního efektu: do levého značky a do pravého tyto značky o několik den sítka může spožděně a čtenářu zjištujeme, při jakém zpoždění odlišime původní značku od zpožděné (bude to při zpoždění kolem 40 ms)

-rex-



„Bud rád, bledá tváři, že jssem Tě osvobodil od té zářící tabule s hejblátky. Potřebuješ chytit na slunci pár barevných atributů.“

Kresba: Pavel Macek

# JAK SI ZAJISTIT PRAVIDELNÝ ODBĚR

**ap**

V ROCE

1993

Nebo si zajistit  
pravidelný odběr  
v některé  
z těchto  
prodejen:

Nejjednodušší asi bude,  
předplatit si ho na adresu  
redakce a odeslat složenkou  
typu "C" částku 132,-Kč.

• **KLUB 602** - Martinská 5, PRAGA 1  
• **PERSPEKTIV** - Ševčenkova 22, BRATISLAVA  
• **APAS** prodej počítačů a příslušenství  
Budovatelská 905, TŘEBÍČ  
• **ELEKTRONSERVIS**, SNP 1443-31/5  
POVAŽSKÁ BYSTRICA

## PŘIPRAVUJI DO DALŠÍCH ČÍSEL:

- O tom co je... ROTACE, RUTINA, BIT CHYBA, LOADER, INTERPRET aj.
- Pokračování manuálu Beta Basic 03, Kurz programování strojového jazyka
- Grafika na tiskárně M101N

Pokud posíláte disketu  
nebo kazetu pro nahrání  
programů ze sítě SPD,  
nezapomeňte přiložit  
20,-Kč

jinak Vám bude zásilka  
vrácena zpět  
nevypłaceně!

Příspěvky, které posíláte  
ke zveřejnění v "AP",  
musí být psány na psacím  
stroji nebo tiskárně,  
předlohy (výpis programu,  
nákres, schém a pod.)  
musí být vytisknuty nebo  
nakresleny výrazně-černě,  
aby mohly být překopiro-  
vány a použity do tisku.

**PŘÍSTÍ ČÍSLO VYJDE V BŘEZNU 1993**

# DIDAKTIK M S PAMĚTÍ 128 KB

# SAM ZEMŘEL ZXS 48 KB DOŽÍVÁ

# SINCLAIR 128 PŘEŽIJE ROK 2000

Úprava počítače Didaktik M (resp. ZX Spectrum, Didaktik Gama) na 128 kB paměti, která m.j. umožňuje:

- » využívat převážnou většinu programů a her určených původně jen pro stodvacetosmičky (ZXS 128K, AMSTRAD +2, +2A, resp. +3)
- » rozšířenou paměť používá ZXS128 jako disketovou jednotku (tzv. RAM disk s podstatně rychlejší komunikací než např. D40).
- » využití kopírovacích programů s kapacitou 128kB známých ze Sinclair 128kB.
- » vstup do světa stodvacetosmičkových her, které se vyznačují větším počtem (zpravidla) kvalitnějších obrázků, čtyřkanálovým zvukovým deprevedem a dalšími výhodami.
- » NESTAČÍ VÁM KAPACITA KARTOTÉK A TEXTOVÉHO EDITORU PRO ZXS 48kB? Stodvacetosmičkové kartotéky a editory zpravidla mají volnou paměť několikrát větší.
- » spolu s úpravou je zdarma dodáno ukázkové software pro Sinclair 128kB demonstrující možnosti upraveného Didaktiku M

**JIŽ NEMUSÍTE KAMARÁDOVI ZÁVIDĚT JE STODVACETOSMIČKU !**  
 Modernizujte svůj počítač v duchu technického pokroku  
 a nenechte si ujít zážitek ze současných nových her  
 i systémových programů pro ZXS 128kB.

OBJEDNÁVKY PRO DIDAKTIK M na uvedené adresu,  
 VERZE ZXS 48kB a DIDAKTIK GAMA na dotaz.

Jan DREXLER, Jahodová 2889, 106 00 PRAHA 10

## c e n a i n z e r c e

♦ řádkový inzerát: 1 řádek normální písmo = 0.50 Kč  
1 řádek tučným písmem = 1,- Kč

♦ plošná inzerce: celá strana (18x10cm) = 1.200,-Kč  
půl strany (9x10cm) = 600,-Kč  
čtvrt strany (9x 5cm) = 300,-Kč

♦ plošná inzerce na 2., 3., a 4. straně obálky jednou barvou;  
1.800,-Kč  
více barevně;  
2.100,-Kč

Předplatitelé mají na veškerou inzerci 50% slevu  
mimo inzerátů, které mají prokazatelně  
výdělečný (podnikatelský) charakter.



Soukromý a zcela nezávislý časopis  
amateřský programátor #1-93

pro amatérské programátory na počítačích  
ZX SPECTRUM, DIDAKTIK a kompatibilních.

Vydává, tiskne a rozšiřuje Petr Černý, 407 61 Staré Křečany.  
Předplatné na celý rok činí 132,-Kčs. Vychází každý druhý  
měsíc. Cena jednoho čísla je 15,-Kčs a 42,-Kčs se hradí na  
úhradu poštovného. Do tohoto čísla přispěli: J. Patrovský,  
Vl. Vojta, P. Macek, E. H. Bečz, J. Grossman, J. Drexler, J. Kotvald,  
J. Szarka, O. Hons. Příprava stránek programem Text Machine  
na počítači ZXS+ a tiskárně D100M.  
Toto číslo bylo vydáno v lednu 1993.